

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 4. juni 2018
Sagsnummer: 2018-320

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering samlenotat for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2018 – landbrugsdelen.

Med venlig hilsen

Sarah Hummelgaard Poulsen

SAMLENOTAT
Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2018 - landbrugsdelen

1. Kommissionens forslag til ny forordning om fastlæggelse af regler for støtte til planer for den fælles landbrugspolitik (strategiske planer for landbrugspolitikken)
– *Præsentation og udveksling af synspunkter*
KOM(2018)392
side 2

2. Kommissionens forslag til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik
– *Præsentation og udveksling af synspunkter*
KOM(2018)393
side 14

3. Kommissionens forslag til en ændring af den fælles markedsordning for landbrugsprodukter for perioden 2021-2027
– *Præsentation og udveksling af synspunkter*
KOM(2018)394
side 20

4. Markedssituationen for landbrugsvarer
– *Orientering*
KOM-dokumentet foreligger ikke
Side 23

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

Den 18. juni 2018 - landbrugsdelen

1. Kommissionens forslag til ny forordning om fastlæggelse af regler for støtte til planer for den fælles landbrugspolitik (strategiske planer for landbrugspolitikken) KOM(2018)392

Nyt notat

Resumé

Kommissionen har den 1. juni 2018 fremsat forslag til en ny fælles forordning for den direkte støtte og landdistriktsstøtte samt visse støtteordninger under den nuværende fælles markedsordning. Forordningen sammenskriver og afløser Europa-Parlaments og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013 om direkte betalinger og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne samt dele af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 om den fælles markedsordning. Medlemsstaterne skal udarbejde strategiske planer for landbrugspolitikken. Planen skal dække både direkte støtte, landdistriktsudvikling og sektorprogrammer fra markedsordningen. Planen skal indeholde mål for landbrugspolitikken og beskrivelse af de interventioner, der indføres i medlemsstaten for at opfylde målene. Forslaget fastsætter desuden et obligatorisk støtteloft for direkte støtte per modtager per år samt en omfordeling af direkte støtte fra større til mindre og/eller mellemstore bedrifter (omfordelingsbetaling). Endelig vil forslaget videreføre en direkte indkomststøtte til landbrugsdrift med mulighed for supplerende støtte for klima- og miljøtiltag, standardbeløb til mindre landbrug og supplerende indkomststøtte til unge landmænd. Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2018 med henblik på en præsentation fra Kommissionen af det samlede forslag til en reform af EU's landbrugspolitik og efterfølgende udveksling af synspunkter.

Baggrund

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af fælles regler for støtte under landbrugspolitikken (strategiske planer) og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013 udgør en del af det samlede forslag til reform af den fælles landbrugspolitik for perioden 2021-2027.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2, og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2018 med henblik på præsentation og udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

Forslaget sammenskriver og afløser Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013 om direkte betalinger og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne, samt dele af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 om den fælles markedsordning. Der etableres dermed en fælles forordning, som samler medlemsstaternes mulige interventioner og rammerne herfor.

Forslagets overordnede mål er, at den fælles landbrugspolitik skal fremme en bæredygtig udvikling af landbruget, af fødevarereproduktionen samt af landdistrikterne. Dette skal ske gennem tre generelle målsætninger om at fremme og styrke udviklingen af 1) en robust og mangfoldig sektor, 2) miljøbeskyttelse og klimatiltag

samt 3) den socioøkonomiske struktur i landdistrikterne. Disse tre målsætninger suppleres af en tværgående målsætning om at modernisere landbruget og landdistrikterne gennem viden, innovation og digitalisering. I tilknytning til de generelle målsætninger, introducerer forslaget ni specifikke mål, som skal forfølges. Kommissionen anfører et skifte i politikken fra fokus på overholdelse af regler til fokus på resultater og øget fleksibilitet og subsidiaritet for medlemsstaterne til at levere på miljø- og klimamål gennem en ny grøn arkitektur samt forenkling og lettelse af administrative byrder for støttemodtagerne.

Hver medlemsstat skal udarbejde en strategisk plan for landbrugspolitikken, som beskriver de påtænkte interventioner, samt hvorledes de vil bidrage til de fælles EU-mål og andre relevante internationale forpligtelser.

Strategisk plan for landbrugspolitikken

Medlemsstaterne skal udarbejde strategiske planer for landbrugspolitikken i perioden 2021-2027. Planerne vil erstatte de nuværende landdistriktsprogrammer, men vil som noget nyt omfatte både landdistriktsstøtte og den direkte landbrugsstøtte samt visse støtteordninger under markedsordningen.

Planerne vil i udformningen i høj grad ligne det nuværende landdistriktsprogram. Lighedspunkterne gælder bl.a. i forhold til følgende:

- **Godkendelse og ændringer:** Kommissionens forslag til procedure for udarbejdelse, godkendelse og ændringer af planer ligner de nuværende fra landdistriktsprogrammet. Kommissionen skal godkende planen senest 8 måneder efter modtagelsen. Ændringsforslag kan fremsættes en gang årligt, men først efter at der er foretaget en gennemgang af det foregående års resultater. Forslag til ændringer af planen skal godkendes af Kommissionen senest tre måneder efter modtagelsen.
- **Indhold:** Planerne skal som de nuværende landdistriktsprogrammer udarbejdes på baggrund af en *SWOT-analyse* og en *ex ante-evaluering*. En SWOT-analyse er en situationsanalyse af forhold, der kan påvirke implementeringen af planen, og som indgår i udformning af planens strategi og interventioner, mens en ex ante-evaluering er en forudgående analyse af planens forventede effekter. SWOT-analysen skal bl.a. indeholde en beskrivelse af nationale tiltag vedrørende direktivimplementering med relevans for landbrugsområdet. På baggrund af SWOT-analysen udarbejdes en behovsanalyse, herunder en indikativ kvantificering af miljø- og klimamålsætninger. Planerne skal indeholde en beskrivelse af de tiltag og regler, som skal gælde for den støtte, medlemsstaterne vil yde i form af direkte landbrugsstøtte og landdistriktsstøtte. Planerne skal også ligesom landdistriktsprogrammerne indeholde en finansieringsplan, og en målplan med slutmålene og årlige milepæle samt vurdering af forhåndsbetinger, som fastsættes i forordningen.
- **Monitorering, afrapportering og evaluering:** Der skal etableres en såkaldt resultatramme, der skal muliggøre rapportering, monitorering og evaluering af de resultater, der opnås ved gennemførelsen af planen. Den nye ramme vil som den nuværende bl.a. omfatte et sæt fælles kontekst-, output-, resultat- og effektindikatorer, mål og årlige milepæle samt regler for dataindsamling og – opbevaring m.v. Rammen har til formål at overvåge fremdriften i implementeringen i forhold til fastlagte milepæle og mål. Monitorering, evaluering og den årlige resultatgennemgang vil blive baseret på fælles effekt-, resultat- og outputindikatorer. Kravene til gennemførelse af evalueringer svarer i vidt omfang til det, der gælder for landdistriktsprogrammer i denne programperiode, idet der dog forventes at blive flere krav til evalueringer af selve planen i programperioden.
- **Interessentinddragelse:** Medlemsstaten skal etablere et partnerskab, der skal involveres i udarbejdelsen af planen. Som det kendes fra det nuværende landdistriktsudvalg, vil der formentligt skulle nedsættes et overvågningsudvalg, som følger implementeringen, og som eksempelvis godkender de årlige resultatrapporter. Udvalget skal etableres inden planen fremsendes til Kommissionen.

Der er væsentlige forskelle i forhold til det nuværende landdistriktsprogram. Den gældende landdistriktsforordning er fx baseret på et meget omfattende system af målsætninger med tre mål, seks prioriteter og 18 fokusområder. Til sammenligning skal den strategiske plan alene forholde sig til ni specifikke målsætninger for den fælles landbrugspolitik, som er:

- Støtte bæredygtig landbrugsindkomst og modstandsdygtighed på tværs af EU's territorium for at fremme fødevarer sikkerheden
- Fremme markedsorienteringen og øge konkurrenceevnen, inkl. større fokus på forskning, teknologi og digitalisering
- Forbedre landmændenes position i værdikæden
- Bidrage til begrænsning af og tilpasning til klimaforandringer samt bæredygtig energi
- Fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning af naturressourcerne, som f.eks. vand, jord og luft
- Bidrage til beskyttelsen af biodiversitet, styrke økosystemtjenester og bevare habitater og landskaber
- Tiltrække nye unge landbrugere og lette forretningsudvikling i landdistrikter
- Fremme beskæftigelse, vækst, social integration og lokal udvikling i landdistrikterne (herunder bioøkonomi og bæredygtig skovdrift)
- Forbedre EU's landbrugs respons på samfundets efterspørgsel efter fødevarer og sundhed, herunder for at sikre, nærende og bæredygtige fødevarer, madspild, samt dyrevelfærd.

Medlemsstaterne vil få mulighed for at fravælge en eller flere målsætninger, hvis dette er begrundet i SWOT-analysen og ex ante-evalueringen. Planerne for landbrugspolitikken vil derudover skulle indeholde en beskrivelse af de elementer, der bidrager til den tværgående målsætning om moderniseringen af landbruget gennem viden, digitalisering og innovation. Det foreslås endvidere, at medlemsstaterne i deres plan for landbrugspolitikken skal redegøre for, hvordan der opnås forenkling og reducerede administrative byrder for støttemodtagerne.

Den nuværende landdistriktsforordning omfatter 20 forskellige foranstaltninger med meget detaljerede krav om indholdet af de enkelte støtteordninger. Til sammenligning vil den nye strategiske plan udover indsatser under søjle I opbygges omkring et mindre antal interventioner under søjle II med mere fleksibilitet for medlemslandene til at designe støtteordninger.

Kommissionens revision skal ud fra et princip om en enkelt revision (single audit) fremover i højere grad koncentrere sig om certificeringsorganets arbejde, hvor Kommissionens under de nuværende forordninger gennemfører egne revisioner af medlemsstaternes administration af de forskellige støtteordninger. I dag kan Kommissionens revisioner føre til, at medlemsstaternes udgifter bliver underkendt (en underkendelse), hvis Kommissionen konstaterer, at EU-reglerne ikke er overholdt. I den nuværende forordning er der regler for, hvordan udbetalingsorganerne skal agere over for støttemodtager eksempelvis i forhold til at inddrive uretmæssigt udbetalte beløb. Disse regler indgår ikke i forslaget, hvilket skyldes, at Kommissionen ikke længere vil regulere disse forhold i detaljer. Det bliver i stedet op til medlemsstaterne at definere disse forhold i deres planer. Kommissionens revision af certificeringsorganets arbejde kan fortsat afstedkomme underkendelser af betalingsorganets udgifter.

Forslaget indeholder desuden en række nye muligheder for, at Kommissionen kan suspendere refusion af medlemsstatens udgifter. Som noget nyt skal medlemsstaten skal udarbejde en handlingsplan, hvis der er en forsinket eller utilstrækkelig resultatopfyldelse i forhold til de flerårige resultatmål. Hvis handlingsplanen ikke udarbejdes eller vurderes utilstrækkelig af Kommissionen, kan det medføre suspension af refusion for udgifter til medlemsstaten. Reglerne for suspension og underkendelser er nærmere beskrevet i notatet om forslag om forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik (horisontale forordning).

Konditionalitet

Der indføres en såkaldt "konditionalitet" for at modtage arealstøtte og dyrepræmier. Udbetaling af den fulde støtte forudsætter overholdelse af konditionaliteten og der kan alene iværksættes supplerende støtteordninger til interventioner, som går videre end kravene omfattet af konditionaliteten. Konditionaliteten udgør sammen med andre relevante nationale krav den såkaldte "baseline" for yderligere støtte. Medlemsstaternes planer skal indeholde en beskrivelse af konditionaliteten.

Konditionaliteten omfatter i Kommissionens forslag de hidtidige krav omfattet af krydsoverensstemmelse, som er EU-krav i forordninger og den nationale implementering af EU-forordninger og direktivkrav inden for miljø, sundhed, dyrevelfærd samt regler udformet med henblik på at sikre god landbrugs- og miljømæssig stand. Konditionaliteten udvides og vil fremover omfatte restriktionerne indført af medlemslandene om brug af plantebeskyttelsesmidler i sårbare områder, der gennemfører EU's direktiv om integreret plantebeskyttelse (IPM). På vandmiljøområdet, udvides konditionaliteten, så den omfatter Vandrammedirektivets¹ foranstaltninger om beskyttelse mod udvaskning af fosfor til vandmiljøet. Desuden vil krav om udarbejdelse af gødningsplaner også indgå i konditionaliteten. På dyresundhedsområdet, udvides konditionaliteten og kravene om indberetning af dyresygdomsudbrud, til også at omfatte mund og klovesyge og bluetongue. I relation til klima, følger der krav om beskyttelse af kulstofholdige arealer i form af vådområder og tørveholdige arealer.

Endvidere omfatter konditionaliteten som noget nyt tillige de hidtidige grønningskrav i en tilpasset form gennem krav om sædskifte, opretholdelse af andelen med permanent græs og pløjeforbud af permanent græs på visse arealer, opretholdelse af en andel af arealer med landskabstræk og ikke produktive arealer samt eventuelt enkelte nye krav som for eksempel anvendelse af en form for gødningsregnskaber.

Direkte støtte (søjle I)

Medlemsstaternes skal fortsat udbetale en direkte indkomststøtte, som er afkoblet krav om nogen specifik produktion, men som ydes på basis af støtteberettigede landbrugsarealer. Den hidtidige grønne betaling indregnes i denne støtte. Beløbsmæssigt udgør den direkte indkomststøtte hovedparten af søjle I i den fælles landbrugspolitik. Denne støtte kaldes "basisindkomststøtte" og skal ydes per støtteberettiget hektar til "ægte landmænd". Definitionen af "ægte landmænd" skal fastlægges af medlemsstaterne. Støtten betales med et ensartet beløb per hektar, medmindre medlemsstaterne yder støtte på grundlag af betalingsrettigheder med forskellig værdi per hektar.

Medlemsstaterne kan vælge at differentiere basisindkomststøtten per hektar mellem forskellige områder, der har samme socioøkonomiske eller agronomiske forhold. Hvis denne mulighed vælges, skal det estimerede gennemsnitsbeløb per hektar og det planlagte output for hver gruppe af områder indikeres i medlemsstaternes plan.

Kommissionen foreslår, at der fastsættes et støtteloft ("capping") for direkte støtte, hvor støtten degressivt reduceres for beløb over 60.000 € (ca. 450.000) per bedrift per år. Der skal ske en reduktion med mindst 25 % for beløb mellem 60.000 € (ca. 450.000) og 75.000 € (ca. 560.000 kr.), med mindst 50 % for beløb mellem 75.000 € (ca. 560.000 kr.) og 90.000 € (ca. 675.000 kr.), med mindst 75 % for beløb mellem 90.000 € (ca. 675.000 kr.) og 100.000 € (ca. 750.000 kr.) og støtten over 100.000 € pr. bedrift pr. år bortfalder helt. I forbindelse med beregningen af støttebeløbet skal medlemsstaterne tage hensyn til omkostninger til lønninger inklusiv skatter og sociale bidrag, samt aflønning af ulønnet arbejde af ejer m.v. Det beløb, som overstiger støtteloftet (det vil sige det "cappede" beløb) skal primært anvendes til omfordelingsbetaling. Hvis det cappede beløb er højere, end hvad der er behov for til omfordelingsbetaling, skal overskuddet anvendes til at finansiere andre interventioner vedrørende direkte støtte. Hvis der er yderligere overskydende midler fra

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger.

støtteloftet, kan de overføres til finansiering af interventioner under landdistriktsprogrammet. Overførslerne skal beskrives i medlemsstaternes strategiske planer.

Betalingsrettigheder

Medlemsstater, der har anvendt betalingsrettigheder under den nuværende reform, kan fortsætte med at udbetale støtte på grundlag af betalingsrettigheders værdi. Hvis en medlemsstat vælger ikke at anvende betalingsrettigheder, udløber disse ved den nuværende reformperiodes ophør.

I modsat fald sikrer medlemsstaterne, at betalingsrettigheders værdi konvergeres mod en enhedsværdi, hvor medlemsstaterne skal sikre at betalingsrettighedernes værdi udgør mindst 75 % af gennemsnitsværdien af basisindkomststøtte senest i 2026. Værdien af betalingsrettigheder skal fastsættes for ansøgningsår 2020 med udgangspunkt i de nuværende regler og den relaterede betaling for grønning.

Omfordelingsstøtte

For at sikre omfordeling af støtte fra store til små og mellemstore bedrifter foreslår Kommissionen, at medlemsstaterne skal indføre en omfordelingsstøtte i form af en årlig afkoblet støtte per hektar. Medlemsstaterne skal fastsætte et beløb per hektar eller forskellige beløb for forskellige intervaller, samt det maksimale antal hektar per landmænd, som omfordelingsstøtten kan betales til. Beløbet per hektar kan ikke overstige det nationale gennemsnit for direkte støtte per hektar.

Støtte til unge landbrugere

Med henblik på at fremme generationsskifte i landbruget foreslår Kommissionen, at medlemsstaterne under direkte indkomststøtte kan yde en supplerende støtte til unge nyetablerede landmænd. Støtten vil være en årlig, afkoblet støtte per støtteberettiget hektar til landmænd, der kan modtage basisindkomststøtte. Den strategiske plan skal indeholde støttebetingelserne under denne ordning.

Miljø- og klimastøtte i søjle I

Medlemsstaterne skal udforme frivillige "miljø- og klimaordninger" under den direkte støtte, der giver mulighed for et-årige arealbetalinger med sigte på miljø- og klimamæssige målsætninger. Støtte kan gives for forpligtelser, som går ud over konditionalitet, andre relevante obligatoriske krav samt fastlagte aktiviteter for opretholdelse af landbrugsarealer i en stand som gør, at de umiddelbart kan inddrages i landbrugsdriften. Forpligtelserne skal adskille sig fra – men være konsistente med miljø-, klima- og andre forvaltningsforpligtelser under søjle II. Støtten kan ydes enten som et tillæg til basisindkomststøtten eller som betaling for merkostninger og tabt indtægt i medfør af forpligtelsen.

Koblet støtte

Der kan fortsat inden for en beløbsmæssig ramme ydes koblet støtte til produktion af korn, oliefrø, protein-afgrøder, bælgplanter, hør, hamp, ris, nødder, kartoffelstivelse, mælk og mejeriprodukter, frø, fåre- og gedekød, okse- og kalvekød, olivenolie, silkeorme, tørret foder, humle, sukkerroer, sukkerrør, cikorie, frugt og grønt samt lavskov. Støtten skal ydes som en årlig støtte per hektar eller dyr. Kommissionen har foreslået et loft for den koblede støtte på 10 % af den samlede direkte støtte under søjle I.

Landdistriktsudvikling (Søjle II)

Følgende typer af interventioner vil høre under landdistriktsudvikling:

- a) Miljø, klima og andre forvaltningsforpligtelser,
- b) Naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger,
- c) Områdespecifikke ulemper som følge af visse direktivpålagte obligatoriske krav,
- d) Investeringer,
- e) Etableringsstøtte til unge landmænd og forretningsetablering i landdistrikter,
- f) Risikostyringsinstrumenter,
- g) Samarbejde,
- h) Videnoverførsel og information.

Medlemsstaterne kan etablere frivillige ordninger vedrørende miljø- og klimavenligt landbrug, omlægning til eller opretholdelse af økologisk landbrugsdrift, miljø- og klimavenligt skovbrug og skovbevarelse eller andre driftsmæssige forpligtelser. Miljø- og klimavenlige forpligtelser skal indgå blandt disse. Betalinger for arealmæssige forpligtelser skal ydes per hektar. De hidtidige muligheder udvides med muligheden for at etablere kollektive og resultatbaserede ordninger med henblik på at levere miljøforbedringer i større skala og på målbar vis. Forpligtelser skal have en varighed på 5 til 7 år, men med henblik på at opnå og fastholde effekt kan der fastsættes længere varighed eller årlig forlængelse. Efter den første periode kan varigheden af efterfølgende tilsagn nedsættes, hvis det er behørigt begrundet. Betingelserne knyttet til fastsættelse af støttesatser er stort set uændrede.

I områder hvor der er naturbetingede begrænsninger (bjerge og lignende) vil være mulighed for helt eller delvist at kompensere for ekstraomkostninger og indkomsttab som følge af de specifikke begrænsninger. Der kan ydes årlige betalinger per hektar.

I områder med direktivbestemte obligatoriske krav, der er pålagt i medfør af enten Natura2000-direktiverne² eller vandrammedirektivet (til vandoplandene), vil der være mulighed for helt eller delvist at kompensere land- og skovbrugere for ekstraomkostninger og indkomsttab som følge af de områdespecifikke begrænsninger. Betalinger i medfør af begrænsninger fra Natura2000-direktiverne kan alene ydes for tiltag, der går videre de relevante GLM-normer og fastlagte betingelser for opretholdelse af landbrugsarealer. Betalinger i medfør af begrænsninger fra vandrammedirektivet kan alene ydes for tiltag, som går ud over konditionalitet fastlagt i bilag III til fællesforordningen, med undtagelse af SMR 2 (nitratdirektivet). Der kan ydes årlige betalinger per hektar.

Medlemsstaterne kan yde investeringsstøtte til eksempelvis investeringer i fysiske aktiver (materielle som for eksempel teknologi eller stalde og immaterielle investeringer som fx vådområder), der bidrager til opfyldelsen af målsætningerne i medlemsstatens plan. Der kan desuden ydes tilskud til bedrifts- og virksomheds-etablering for blandt andet unge landmænd, risikostyringsinstrumenter i form af finansielle bidrag til præmier til forsikringsordninger og finansielle bidrag til gensidige fonde. Der kan desuden ydes tilskud til samarbejdsprojekter samt videnoverførsel og information.

Endvidere skal der ydes støtte til lokale aktionsgrupper (LAG) og der kan ydes støtte til etablering af finansielle instrumenter.

Ovennævnte muligheder for støtteordninger er også omfattet af det nuværende forordningsgrundlag. Der vil blive stillet krav om, at medlemsstaterne skal fastlægge en række støttebetingelser for de enkelte ordninger, og vil blive fastlagt regler for den maksimale støtte under ordningerne.

Der vil være krav om etablering af henholdsvis et europæisk og nationalt netværk for landbrugspolitikken, således som det kendes fra det nuværende europæiske netværk for udvikling af landdistrikterne og det nationale landdistriktsnetværk.

Desuden får medlemsstaterne mulighed for at afsætte op til 5 % af midlerne under Landdistriktsfondene til udmøntning via eller kombineret med investeringer under InvestEU. InvestEU er afløseren for den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI).

² Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet) med senere ændringer og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (fuglebeskyttelsesdirektivet).

Sektorstøtte

En række støtteordninger, der tidligere var indeholdt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 om den fælles markedsordning, overføres til den nye forordning. Herudover bliver der som noget nyt mulighed for at yde støtte til producentorganisationer inden for alle sektorer.

Producentorganisationer i frugt og grøntsektoren

De nuværende regler for støtte til producentorganisationer inden for frugt- og grøntsektoren foreslås videreført i tilpasset form med blandt andet et tydeligere fokus i ordningen på klima- miljø- og bæredygtighedsmål samt i et vist omfang på tiltag til kriseforebyggelse og styring. Der kan ydes EU-støtte til producentorganisationers driftsfonde med henblik på gennemførelse af operationelle programmer, som skal gennemføres over 3-7 år, mod nu 3-5 år. Støttesatserne vedrørende sammenslutninger af producentorganisationer og transnationale producentorganisationer ventes foreslået øget, men fortsat beregnet som en maksimal andel af værdien af hver enkelt producentorganisationens afsatte produktion. Ligeledes foreslås forholdet mellem (alle typer af) producentorganisationers egne bidrag til deres driftsfonde og EU's støtte i de fleste tilfælde fastholdt på de nuværende niveauer. Det foreslås, at minimum 20 % af udgifterne under driftsprogrammerne skal være relateret til opfyldelse af miljø- og klimamål, hvor kravet i dag er mindst 10 %. Derudover foreslås det, minimums 5 % af udgifterne under driftsprogrammerne skal være relateret til opfyldelse af mål vedrørende forskning og udvikling mht. bæredygtige produktionsmetoder samt innovation, der kan styrke konkurrencedygtigheden. Ordningen foreslås at kunne støtte omtrentlig de samme tiltag som nu, men med udvidelser.

Biavl, vin, oliven og humle

Forslaget er næsten uændret i forhold til de nugældende regler om biavl, idet det dog er uklart, om programmerne fortsat skal være treårige. Hvad angår støtte til vin, er det formentlig de samme tiltag, der kan ydes støtte til som i de gældende regler. Satserne for EU-støtte i de forskellige tiltag antages at være uændrede. Det samlede budget til vinstøtte foreslås nedsat knap 4 pct. Støtten til oliven- og spiseoliven forventes ligeledes stort set uændret. Det foreslås, at støtten højst kan udgøre 5 % af værdien af en produktionsorganisationens markedsførte produktion. Det samlede maksimale budget foreslås reduceret med knap 4 %. Der er fortsat tale om nationale kuverter til Grækenland, Frankrig og Italien, der skal anvendes til programmer til fremme af kvalitet, modernisering af sektoren og krisestyring. Støtten til humle ventes fortsat at bestå i en national kuvert til Tyskland, der foreslås reduceret med knap 4 %. Støtten forventes at kunne ydes til produktionsplanlægning, koncentration af udbud mv.

Andre produkter

Det foreslås som noget nyt at give mulighed for at yde støtte til producentorganisationers gennemførelse af støtteprogrammer inden for alle sektorer, der ikke i forvejen er omfattet af en støtteordning for producentorganisationer. De tiltag, der kan støttes, kan blandt andet kan vedrøre planlægning af produktion, koncentration af udbud, fremme af bæredygtige produktionsmetoder, krisestyring mv. Støtten foreslås højst at kunne udgøre 5 % af en producentorganisationens samlede markedsførte produktion. EU-andelen af støtten foreslås begrænset til 50 % af de faktiske afholdte udgifter.

Finansielle forhold

Den overordnede årlige fordeling af midler til ovenstående interventioner i den fælles landbrugspolitik søjle I og II vil blive fastlagt i medfør af den kommende aftale om EU's flerårige finansielle ramme, der indgås af Det Europæiske Råd. I denne aftale ventes fastlagt rammerne for fordeling af midler til søjle I og II samt fordelingen mellem medlemsstaterne herunder også delvis konvergens af direkte støtte mellem medlemsstaterne.

Denne forordning vil inkludere visse bindinger på anvendelsen af midlerne i lighed med de nuværende bindinger for støtte til landdistriktsudvikling. Det foreslås således, at der skal anvendes minimum 30 % til miljø- og klimaformål samt minimum 5 % til lokale aktionsgrupper (LAG). Der vil desuden blive et nyt krav om, at der skal anvendes mindst 2 % til målsætningen om at "Tiltrække nye landbrugere og lette deres forretningsudvikling samt generationsfornyelse".

Det generelle, maksimale EU-bidrag fra Landdistriktsfonden vil udgøre 43 % for en region som Danmark (det vil sige minimum 57 % national medfinansiering), hvilket vil være en reduktion af EU-medfinansieringen på 10 procentpoint i forhold til nu. Samtidig vil der blive fastsat en lidt højere EU-medfinansiering på bidrag fra Landdistriktsfonden til blandt andet lokale aktionsgrupper (LAG), ikke produktive investering (som for eksempel vådområder) og miljø- og klimaindsatser på 80 %.

Det foreslås, at medlemsstaterne får mulighed for at overføre op til 15 % af budgettet fra direkte støtte i årene 2021-2026 til budgettet til landdistriktsudvikling med virkning for årene 2022-2027. Tilsvarende vil der være mulighed for at overføre op til 15 % af midlerne fra landdistriktsudvikling til direkte støtte. Der kræves ikke national medfinansiering ved anvendelsen af midler overført fra søjle I. Der kan endvidere overføres yderligere 15 % fra den direkte støtte til landdistriktsudvikling, hvis midlerne anvendes til miljø- og klimatiltag. Der kan endelig overføres yderligere 2 % fra den direkte støtte til landdistriktsudvikling, hvis midlerne anvendes til unge landmænd.

Endelig bemærkes det, at 40 % af landbrugsbudgettet forventes at bidrage til klimamålsætninger. Opgørelsen heraf skal beregnes ud fra vægtninger af forskellige former for interventioner. Direkte støtte, omfordelingsstøtte samt støtte til områder med naturlige begrænsninger vil skulle vægtes med 40 %, mens miljø- og klimastøtte under søjle 1 og søjle 2 vil skulle indgå med vægten 100 %.

Resultatbonus

Kommissionen foreslår, at 5 % af Landdistriktsfondens bidrag i 2027 til medlemsstatens plan for landbrugspolitikken bliver reserveret til en såkaldt resultatbonus. Resultatbonusen kan blive frigivet til medlemsstaten i 2026 som belønning for opnåelse af tilfredsstillende resultater i forhold til fastlagte miljø- og klimamål.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil skulle udtale sig om forslaget på et senere tidspunkt.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Konsekvenser

Forslag vil have statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivnings- og administrative konsekvenser samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget, for miljøet og beskyttelsesniveauet. Der er behov for nærmere analyse af forslaget for at kunne vurdere konsekvenserne.

Forslagets økonomiske konsekvenser skal ses i lyset af Kommissionens forslag til EU's kommende flerårige budget, som blev præsenteret 2. maj 2018. Ud af en samlet budgetkategori for bæredygtig udvikling på ca. 337 mia. € for perioden 2021-2027 (2018-priser) reserveres godt 254 mia. € til markedsrelaterede udgifter og direkte støtte. Hertil kommer 70 mia. € til landdistriktsudvikling, godt 5 mia. € til fiskeri og ca. 5 mia. € til miljø og klima. I faste priser svarer det til en reduktion af budgetkategorien på ca. 20 % i forhold til perioden 2014-2020. Kommissionen har i sine offentlige udmeldinger påpeget, at hvis der regnes i løbende priser og Storbritanniens andel af budgettet i 2014-2020 fratrækkes, er der tale om en reduktion på ca. 5 %.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug), hvor der er indkommet følgende bemærkning:

Landbrug & Fødevarer har fremsendt foreløbige bemærkninger til forslaget. Landbrug & Fødevarer finder, at den største forandring i Kommissionens forslag i forhold til den nuværende politik er, at en større del af beslutningen, om hvordan landbrugspolitikken skal implementeres, lægges ud til de enkelte medlemslande. Kommissionens ambition med forslaget er, at landbrugspolitikken skal levere flere konkrete resultater indenfor miljø og klima, og at dette skal tilrettelægges på en måde, så indsatsen i det enkelte medlemsland sker

der, hvor der er et behov. Det giver mulighed for, at de konkrete krav, der stilles til den enkelte landmand, i højere grad kan tage udgangspunkt i forholdene på den enkelte bedrift end tidligere. Endvidere bliver det også muligt for medlemslandene at tilbyde landmændene frivillige ordninger (såkaldte eco-schemes) til miljø og klima i søjle I, hvor en del af støtten kan være incitamentsbetalinger. Landbrug & Fødevarer er på den baggrund positivt indstillet overfor den nye model. Det er dog helt afgørende, at udmøntningen gennemføres på en måde, så det sikres, at der bevares ensartede konkurrencevilkår mellem medlemslandene. Der lægges op til, at landbrugspolitikken skal forenkles for landmanden, dels ved at den bliver mere målrettet nationale behov, og dels ved at anvende ny teknologi til kontrol og enklere støtteansøgning. Det er helt afgørende, at denne ambition leder til en mærkbar forandring for den enkelte landmand.

I forbindelse med det øgede fokus på landbrugspolitikens resultater inden for miljø og klima er det afgørende, at lande, der allerede i dag har gennemført en stor grøn omstilling og har høje nationale krav, også bliver anerkendt herfor gennem landbrugspolitikken og ikke tværtimod bliver straffet ved at have færre muligheder for at anvende landbrugspolitikens instrumenter. De største umiddelbare bekymringspunkter i forslaget er, at budgettet generelt reduceres med 17 % i faste priser, når man sammenligner landbrugsbudgettet i kommende periode med den nuværende periode, jf. Kommissionens budgetforslag fra den 2. maj 2018. I lyset af at der til stadighed stilles højere krav til landbrugsproduktionen i Europa, så er det vigtigt, at der også følger midler med. Derfor er det heller ikke begrundet, hvorfor Danmark og en række andre lande fortsat skal overføre midler til primært en række af de øst- og centraleuropæiske lande, hvor omkostningsniveauet generelt er markant lavere. Ikke mindst i lyset af de budgetmæssige reduktioner af landbrugsbudgettet, er det helt afgørende, at Kommissionen leverer en mærkbar regelforenklings i den kommende periode fra 2021-2027.

Angående de *strategiske planer for landbrugspolitikken* bemærker Landbrug & Fødevarer, at de foreslåede strategiske planer for landbrugspolitikken for perioden 2021 til 2027 på mange måder forventes at ligne det nuværende landdistriktsprogram i udformning og i forhold til godkendelsesprocessen. Det er i den forbindelse vigtigt at påpege, at processen omkring landdistriktsprogrammerne i dag opleves som meget tung og i flere lande er med til at forsinke implementeringen af landbrugspolitikken. Det er derfor vigtigt, at de strategiske planer kommer til at virke væsentligt mere enkle og effektive – ikke mindst da der fremadrettet lægges op til, at de også skal adressere initiativer under søjle 1. Det er også vigtigt, at der er en smidig og hurtig godkendelsesproces fra EU's side så rammen om landbrugspolitikken i Danmark er kendt for danske landmænd i detaljer i god tid forud for den 1. januar 2021. Endelig er det helt afgørende, at rammerne sikrer en hurtig og effektiv udbetaling af landbrugsstøtte til landmændene. Det fremgår af forslaget, at medlemslandene kan risikere suspension for refusion af udgifter, såfremt der ikke er tilstrækkelig resultatopfyldelse. Det er afgørende, at landmænd, der leverer som aftalt, ikke risikerer manglende udbetaling som følge af medlemslandets (Danmarks) overordnede manglende performance. Det er i den forbindelse også afgørende, at landbrugspolitikens effekt vurderes ud fra nogle indikatorer, som landbrugspolitikken og landmændene har entydig indflydelse på.

I forhold til *indkomststøtte (afkoblet støtte)* bemærker Landbrug & Fødevarer, at den direkte støtte per hektar defineres som noget nyt som en decideret indkomststøtte. Støtten fortsætter som en afkoblet støtte per hektar. Den grønne støtte afskaffes og bliver en del af indkomststøtten. Til gengæld bliver det fremadrettet også muligt at anvende den direkte støtte til nye støtteordninger for miljø og klima, såkaldte "eco-schemes". Landbrug & Fødevarer mener, at det sender et forkert signal at kalde den direkte støtte per hektar for indkomststøtte, da Landbrug & Fødevarer anser landbrugsstøtten som en kompensation for at landmændene i Europa skal opfylde høje krav til en bæredygtig landbrugs- og fødevarerproduktion. Det er dog positivt, at det sikres, at minimum 60 % af søjle I gives til direkte støtte per hektar.

Vedrørende *konditionalitet*, noterer Landbrug & Fødevarer sig, at modtagelse af støtten ventes at være betinget af overholdelse af de nuværende krydsoverensstemmelseskrav, EU-krav og nationale lovkrav samt krav om sikring af god landbrugs- og miljømæssig stand. Den konkrete udmøntning af de enkelte krav kendes ikke endnu og konsekvenserne er derfor meget uklare. Det er som udgangspunkt positivt, at der gives større frihed til at tilrettelægge kravene nationalt, så de giver mening i en national kontekst. Det er dog afgørende, at

kravene gennemføres på en enkel og meningsfuld måde, der tager udgangspunkt i at bakke op om god landmandspraksis. Samtidigt skal der være fokus på at undgå overimplementering og forvridning af konkurrencen mellem medlemslandene. Det er i den forbindelse vigtigt, at landmænd i lande som Danmark, der generelt stiller skrappe krav til landbrugsproduktionen, ikke straffes ved at få indskrænket mulighederne for at opnå EU-støtte i forhold til konkurrenter i andre lande, hvor der er færre krav til produktionen. Det er vigtigt, at landbrugspolitikken også på dette område understøtter en produktion, der er effektiv og bæredygtig, frem for at stille den ringere end mindre effektive og bæredygtige konkurrenter. Det vil have afgørende betydning, hvordan man skelner mellem konditionalitet og en ekstra indsats herudover, der kan honoreres i de såkaldte "eco-schemes", så den konkrete implementering er af stor betydning.

Vedrørende *økologi* savner Landbrug & Fødevarer generelt et fokus på økologisk produktion i forslaget. Der er i det nuværende regelsæt en anerkendelse af økologisk produktion ved at økologer er "green by definition". Der savnes et lignende signal omkring økologisk produktion i det nye forslag.

Landbrug & Fødevarer bemærker i forhold til *intern udjævning*, at man fortsat arbejder for, at det er muligt at differentiere betalingsrettighedernes værdi. Det noteres derfor med tilfredshed, at det – som Landbrug & Fødevarer læser de lækkede forslag – fortsat vil være muligt at differentiere værdien.

Angående *omfordelingsstøtten* mener Landbrug & Fødevarer, at det skal være frivilligt for medlemslandene, om de vil indføre omfordelingsstøtte. I forhold til *støtte til unge landmænd* finder man, at det er vigtigt, at EU's landbrugspolitik er med til at understøtte generationsskifte. Det er positivt, at det forventes at være muligt at fortsætte med den nuværende støtteordning til unge landmænd, så der skabes kontinuitet for de landmænd, der nu anvender ordningen. Fremadrettet skal det overvejes, hvordan landbrugspolitikken anvendes til bedst muligt til at løse udfordringer med generationsskifte. I dag anvendes også EU-midler uden for landbrugspolitikken til at hjælpe med finansieringen af nye bedrifter og det er vigtigt, at denne mulighed fastholdes og komplementerer indsatsen under EU's landbrugspolitik.

Landbrug & Fødevarer bemærker i forhold til *frivilligt "eco-scheme"*, at det er meget interessant med en støtteordning i søjle 1, hvor det er muligt at give incitamentsbetalinger. Det er af stor betydning, at man kan anvende motiverende midler til en grøn omstilling. Der mangler dog fortsat detaljer om, hvilke rammer, der gælder for at yde en "incitamentsbetaling". Det er dog også her en stor udfordring, hvis landmænd i lande som Danmark, der i en lang årrække er gået foran i forhold til klima- og miljøeffektivitet, får færre muligheder og stilles ringere end landmænd i mindre effektive lande.

Til *støtteloftet* noterer Landbrug & Fødevarer, at forslaget forventes at indeholde et obligatorisk støtteloft på ca. 450.000 DKK (60.000 €). Når det beregnes, om en landmand når støtteloftet, vil det være muligt at indregne lønomkostninger i bedriften samt værdien af ejerens arbejde. Landbrug & Fødevarer er imod støtteloftet. Landbrugsstøtten er en betaling for de ekstra omkostninger, som europæiske landmænd står over for som følge af efterlevelse af høje EU-standarder. De høje standarder efterleves både på den første hektar og på den sidste hektar. Derudover lægges der op til en meget bureaukratisk og omkostningstung model, da modregning af lønomkostninger vil medføre en ekstra administrativ byrde i forbindelse med støtteansøgningen. Det er ikke klart, hvad støtteloftet vil betyde for danske landmænd, og det er afgørende, at denne information tilvejebringes. Såfremt ønsket om at begrænse støtten til de største bedrifter fastholdes, så bør landene som alternativ til et absolut støtteloft kunne vælge en procentvis reduktion i støtten over et vist beløb (såkaldt degressivitet).

Angående *koblet støtte* ønsker Landbrug & Fødevarer en markedsorientering af EU's landbrugspolitik, og er derfor grundlæggende modstander af koblet støtte. Der kan dog være særligt udsatte sektorer, som kan have brug for koblet støtte – herunder i Danmark i form af en slagtepræmie til blandt andet kalve. I forslaget lægges der op til et loft på koblet støtte på 15 pct. Landbrug og Fødevarer så gerne et loft på et lavere niveau, da et loft på 15 pct. ikke vurderes at være nok til at begrænse anvendelsen af koblet støtte i en række af EU's lande i tilstrækkelig grad.

Vedrørende *kontrol og sanktioner* bemærker Landbrug & Fødevarer, at digitaliseringen betyder nye muligheder i relation til indberetning og kontrol, der kan betyde lettelser for erhvervet. Det er positivt, men det er

samtidigt vigtigt, at der er et stort fokus på landmandens retssikkerhed. F.eks. at der ikke bliver tale om 100 pct. screening og dermed reelt på længere sigt 100 % fysisk kontrol. Det er også vigtigt, at en afgørelse til ugunst for den kontrollerede følges op af et fysisk kontrolbesøg, så en afgørelse ikke alene baseres på elektroniske datafund. Endelig er det også vigtigt, at landbrugspolitikken generelt bevæger sig bort fra at overfokuser på bagatelagtige afvigelser fra reglerne.

I forhold til definitioner m.v. herunder "ægte landmand" bemærker Landbrug & Fødevarer, at der ikke lægges op til markante ændringer i de basale støttebetingelser, men at der fremadrettet vil være en større frihed til national udmøntning af definitioner og støttebetingelser. Det er på nuværende tidspunkt ikke klart, hvilken betydning det nye begreb "ægte landmænd" vil betyde for mulighederne for at søge landbrugsstøtte sammenlignet med i dag. Men det har tidligere vist sig at være meget vanskeligt at fastlægge en definition af en "aktiv landmand", som ikke uønsket har udelukket grupper, som opfattes som landmænd. Det er også vigtigt, at den nationale administrative praksis ikke pålægger landmændene en væsentligt administrativ byrde.

Angående en *forenklet ordning for mindre landbrug* noterer Landbrug & Fødevarer sig, at Kommissionen forventes at fremlægge et forslag om forenklet EU-støtte til mindre landbrug. Det er vigtigt, at definitionen af mindre landbrug indebærer, at ordningen vil være relevant for mindre danske landbrug samt vil medføre en mærkbar forandring for mindre landbrug i Danmark.

Vedrørende *landdistriktspolitikken* påpeger Landbrug & Fødevarer, at det umiddelbart forventes, at landdistriktspolitikken fortsætter i store træk som hidtil. Dog under et mindre budget med krav om øget national medfinansiering. Det er vigtigt, at ordningerne under landdistriktsprogrammet generelt bliver enkle og meningsfulde, og det er vigtigt, at der findes en brugbar model for blandt andet engangserstatninger til landmænd, der gør noget på bedriften for f.eks. natur og miljø.

For så vidt angår *markedsforvaltning* noterer man sig, at Kommissionen lægger op til mindre rettelser af EU's markedsforvaltning, som ikke umiddelbart giver anledning til kommentarer. Landbrug & Fødevarer vil dog – som for resten af forslaget – forbeholde sig ret til at vende tilbage, når det fremlagte forslag er gennemanalyseret.

I forhold til *resultatbonus* påpeger Landbrug & Fødevarer, at det fremgår af notatet, at en del af landdistriktsfonden reserveres til en resultatbonus til medlemsstaten i 2026. Det er vigtigt, at denne bonus kommer landmænd og ikke kun administration til gode.

Landbrug & Fødevarer bemærker i forhold angående *ikrafttrædelse*, at det er planen, at den nye landbrugs politik skal træde i kraft den 1. januar 2021. Hertil bemærkes det, at landmændene har behov for tid til planlægning og forudsigelighed, hvorfor det er vigtigt, at der er en hurtig beslutningsproces i EU, der giver mulighed for, at landmændene i god tid kan modtage konkret information om eventuelle forandringer og dermed får mulighed for at forberede sig på de konkrete konsekvenser af forslaget.

Økologisk Landsforening hæfter sig i særlig grad ved, at der står, at den direkte støtte skal udgøre hovedparten af søjle I, og at betalingerne fra grønning indregnes. Foreningen hæfter sig derudover også ved, at det forudses, at økologiske arealstøtteordninger fortsat skal finansieres med midler fra søjle II, og at fleksibilitetsmidlerne øges.

Økologisk Landsforening mener, at det er vigtigt, at der sker et skifte i EU's landbrugspolitik, hvor passiv støtte gradvis erstattes med betaling for fælles goder som for eksempel betaling til naturelementer, naturpleje og naturtiltag i landbrugsdriften, afgræsning, forbud mod pesticider, lavere N forbrug end tilladt via reglerne, kulstofopbyggende dyrkningspraksis, afgræsning, stier i landbrugslandet etc. Det er i den sammenhæng forkerket at lade de direkte betalinger udgøre hovedparten i søjle I. Dog fremgår det ikke, hvad der forstås med "hovedparten", er det meget over halvdelen, eller er det godt og vel halvdelen?

Økologisk Landsforening mener, at de direkte betalinger i den første periode kan ligge på 50 % af betalinger fra søjle I, således at de resterende 50% er afsat til grønne top ups. Basisstøtten kan gradvis nedsættes i efterfølgende CAP perioder. Ovenstående giver de bedste forudsætninger for at sikre både landbrugets og miljøets

interesse, hvor miljø både dækker over naturkvantitet, kvalitet, vandmiljø og klima. Uden dette skifte vil der fortsat være pres på naturen i landbrugslandskabet, og konflikten mellem landbrug og natur vil være opretholdt.

Modellen vil også gøre det muligt at give konventionelle og økologiske landmænd lige vilkår, idet det dermed er muligt at undlade at afsætte særlige midler til økologiske arealstøtteordninger. Det vil sige, at økologi skal ikke have en særbevilling.

I forlængelse af dette, så mener Økologisk Landsforening, at det er forkert at opretholde økologiske arealstøtteordninger og miljøtiltag i søjle II. Hvis det bliver, som der er redegjort for i notatet, så vil den nye reform af den fælles landbrugspolitik ikke være den modernisering af EUs landbrugspolitik, som der er behov for, og som der kunne blive tale om, hvis midlerne i søjle I i højere grad disponeres til grønne top ups, mens søjle II afsættes til udviklingslins og demonstrationsaktiviteter, uddannelse, information og markedsfremme mm.

Såfremt miljøordningen fastholdes i søjle II er det principielt positivt, at fleksibilitetsmidlerne hæves til 20 %, men Danmark bør arbejde for, at miljøordningerne fremadrettet betales som grønne top ups fra søjle I. Det er midlerne i søjle I, der sikrer lige muligheder for alle landmænd på tværs af EU og beslutningen om at flytte midler fra landbruget til miljøet fastholder skellet mellem landbrug og miljø.

Økologisk Landsforening mener, at en model hvor grønning lever videre i søjle I i form af at betalingen for grønning er indregnet i den direkte betaling og natur- og miljøordninger i søjle II vil betyde, at der fortsat vil være udfordringer med at skelne på søjle I grønne tiltag og søjle II grønne tiltag. Det vil skabe betydeligt mere forenkling for landbruget og forvaltningen, hvis grønne tiltag samles i den samme søjle. Det vil også gøre det enklere at sikre reelt grønning for midlerne og ikke udhulet grønning, som det delvis er tilfældet i dag jf. evalueringen af grønningen.

Økologisk Landsforening vil i øvrigt gerne foreslå, at dyrevelfærd via ekstensivering af dyreholdet i form af mere plads og krav om adgang til udearealer fremmes via top up modellen. EU's landbrugspolitik bør ikke fremme intensiveret husdyrproduktion, hvor landbrugsdyr lukkes inde i staldene. Økologisk Landsforening er bekymret for, at det kan blive en afledt effekt af EU-midler til climateknologi.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger endnu ikke oplysninger om andre medlemsstaters holdninger til det konkrete forslag.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen lægger vægt på, at drøftelserne om Kommissionens forslag vedrørende den fælles landbrugspolitik ikke foregriber forhandlingerne om EU's næste flerårige finansielle ramme. Regeringen er dog imod en omfordeling af den direkte støtte mellem medlemsstaterne, og i eventuelle drøftelser heraf vil der i givet fald skulle ses på hele landbrugsbudgettet, herunder også søjle II.

Regeringen lægger generelt vægt på, at reformen af EU's landbrugspolitik bidrager til en modernisering af den fælles landbrugspolitik med fokus på udvikling af en fortsat markedsorienteret, bæredygtig og konkurrencedygtig landbrugssektor. Regeringen arbejder for, at landbrugssektoren styrkes gennem et velfungerende indre marked og fortsat fokus på det globale marked og på innovation og udvikling herunder af bioøkonomien.

Regeringen arbejder for, at den fælles landbrugspolitik i øget omfang kan bidrage til understøtte EU-målsætninger inden for miljø og klima, samt at der sikres lige konkurrencevilkår på tværs af EU's medlemsstater og uanset om der er tale om små, mellemstore eller store bedrifter. Endvidere arbejder regeringen for en reel forenkling af landbrugspolitikken for støttemodtagere og administration, blandt andet gennem brug af muligheder i ny teknologi som monitorering og enklere regler, som i øget omfang kan tilgodese samspillet mellem landbrug, natur og klima.

Derudover arbejder regeringen for en mere målrettet og incitamentsbaseret tilgang til den grønne arkitektur, herunder for en fælles støttebaseline og en øremærkning af en del af den direkte støtte til miljø- og klimaordninger under søjle I.

Regeringen vil tage mere specifik stilling til forslaget forskellige elementer, når der er gennemført en nærmere analyse af forslaget indhold og konsekvenser.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Kommissionens meddelelse om reform af landbrugspolitikken har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. marts 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. marts 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 16. marts 2018.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

2. Kommissionens forslag til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik KOM (2018) 393

Nyt notat

Resumé

Kommissionen offentliggjorde 1. juni 2018 et forslag til en ny forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik for perioden 2021-2027. Forslaget afløser Europa-Parlamentets og Rådets nuværende forordning (EU) nr. 1306/2013. Forslaget indeholder forhold om finansiering af den fælles landbrugspolitik, det overordnede regelsæt for medlemsstaternes udbetalings- og certificeringsorganer samt regler om regnskabsafslutning og efterprøvende regnskabsafslutning. Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) 18. juni 2018 med henblik på en præsentation fra Kommissionen af det samlede forslag til en reform af EU's landbrugspolitik og efterfølgende udveksling af synspunkter.

Baggrund

Kommissionens forslag KOM(2018)393 til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik (den horisontale forordning) afløser Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013. Forslaget udgør en del af det samlede forslag til reform af den fælles landbrugspolitik for perioden 2021-2027.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2, og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) 18. juni 2018 med henblik på præsentation og udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

Forslag til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik (den horisontale forordning) indeholder en række ændringer og tilføjelser i forhold til nuværende bestemmelser i Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013 om finansiering af den fælles landbrugspolitik.

Foruden forhold om finansiering af den fælles landbrugspolitik samt det overordnede regelsæt for medlemsstaternes udbetalings- og certificeringsorganer omfatter forslaget regler om regnskabsafslutning og efterprøvende regnskabsafslutning.

Strategiske planer for landbrugspolitikken afløser landdistriktsprogrammer

Kravet om, at medlemsstaterne skal udarbejde landdistriktsprogrammer, bliver afløst af et krav om, at medlemsstaterne skal udarbejde en samlet strategisk plan for landbrugspolitikken, der beskriver de tiltag, mål og effekter, som knytter sig til den støtte, landene vil yde i form af direkte landbrugsstøtte, markedsrelateret støtte og landdistriktsstøtte.

Forhold mellem Kommissionen og udbetalings- og certificeringsorganer

Betalingsorganer, som i tre år ikke har håndteret udbetalinger fra Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), kan ikke fortsætte som udbetalingsorgan. Medlemsstaterne kan ikke udpege nye betalingsorganer efter den dato, hvor forordningen træder i kraft.

Der bliver stillet krav om, at direktøren for betalingsorganet skal sende en årlig forvaltningserklæring om de interne kontrolsystemers korrekte funktionsmåde sammen med et sammendrag af de endelige revisionsberetninger og de gennemførte kontroller. Herudover bliver det stillet et nyt krav om, at direktøren skal fremsætte en gennemførelsesrapport (performance report) om, at støtte er udbetalt i overensstemmelse med gældende mål og regler. Endvidere skal der fremlægges en forvaltningserklæring om, at de rette ledelsesstrukturer eksisterer, så der er sikkerhed for de resultater, der fremgår af den årlige gennemførelsesrapport.

Kommissionens forslag præciserer, at medlemsstaterne på ministerielt niveau skal udpege en kompetent myndighed, der udpeger og godkender betalingsorganet. Ligeledes udpeger myndigheden certificeringsorganet. Et certificeringsorgan skal udpeges for minimum tre år. Certificeringsorganet skal attestere korrektheden af den årlige gennemførelsesrapports outputindikatorer samt, at den interne ledelsesstruktur fungerer korrekt. Certificeringsorganet skal også attestere den løbende overvågning af målopfyldelsen, som er en del af den strategiske plan for landbrugspolitikken, som medlemsstaten skal udarbejde.

Finansiering af udgifter

Der er fortsat etableret en mekanisme med henblik på at sikre overholdelse af det budgetmæssige loft ved at nedsætte den direkte støtte med en procentsats, såfremt budgetrammen for markedsrelaterede udgifter og direkte støtte ikke kan overholdes. Mekanismen kaldes finansiel disciplin.

Der oprettes en krisereserve på 400 mio. € (ca. 3 mia. kr.) årligt til stabilisering af markederne for landbrugsprodukter. Som noget nyt bliver det muligt at videreføre krisereserven til næste regnskabsår, hvis den ikke bliver brugt i det første regnskabsår. Det vil sige, at krisereserven ikke som tidligere bliver refunderet til støttemodtagerne, såfremt beløbet ikke anvendes, for dernæst at etablere en ny reserve for det kommende år. Også ubrugte midler fra krisereserven i budgetåret 2020 vil kunne overføres til krisereserven i budgetåret 2021. Den hidtidige bagatelgrænse på 2.000 € (ca. 15.000 kr.) for at bidrage til finansiel disciplin bortfalder. Hvis der skal skaffes midler for at fylde krisereserven op, anvender man finansiel disciplin til dette formål.

Bestemmelser om, at der ikke må ske dobbeltfinansiering under Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) udvides til også at omfatte Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL). Støttemodtagere har mulighed for at modtage støtte fra flere ordninger under Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og andre europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fonde) eller EU-instrumenter, så længe den samlede støtte ikke overskrider den højeste gældende støtteintensitet eller det højeste støttebeløb for en given ordning.

Udgifter under Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) er kun støtteberettigede, hvis de er tilknyttet en intervention beskrevet i medlemsstatens godkendte strategiske plan for landbrugspolitikken og er udbetalt af et akkrediteret betalingsorgan, som overholder de basale EU-regler og kravene til ledelsesstrukturerne.

Nye muligheder for at Kommissionen kan suspendere og underkende medlemsstatens udgifter

Forslaget indeholder en række nye muligheder for, at Kommissionen kan suspendere refusion af medlemsstatens udgifter. Kommissionen kan blandt andet foretage suspension af udbetalingsorganernes refusion, såfremt de ikke leverer årsregnskabet eller den årlige gennemførelsesrapport til tiden. Suspensioner vil blive ophævet, såfremt udbetalingsorganet leverer oplysningerne inden for en frist på 6 måneder.

Kommissionen kan suspendere refusioner til medlemsstater, hvis den konstaterer en væsentlig forskel mellem de afholdte udgifter og det rapporterede output for en ordning (> 50 %). Suspensionen kan enten ophæves eller gøres permanent i forbindelse med den årlige regnskabsafslutning. Kommissionen skal vurdere underkendelsen på baggrund af forskellen mellem de faktisk anmeldte udgifter for hver foranstaltning og de relevante outputindikatorer i den strategiske plan for landbrugspolitikken samt eventuelle justeringer, som medlemsstaten har foretaget. Der skal således være et match mellem afholdte udgifter og leveret output.

Denne type suspension pålægges, når Kommissionen har konstateret væsentlige forskelle mellem faktisk anmeldte udgifter og det rapporterede output, som medlemsstaten ikke kan redegøre for. Kommissionen vil i forbindelse med årsregnskabet således kunne pålægge medlemsstaten en procentvis underkendelse af udgifter for det pågældende udgiftsområde. Fremadrettet vil denne underkendelse medføre en tilsvarende procentvis suspension af udgiftsområdet.

Hvis der er en forsinket eller utilstrækkelig resultatopfyldelse i forhold til de flerårige resultatmål i den strategiske plan for landbrugspolitikken, er det forventningen, at medlemsstaten skal udarbejde en effektiv handlingsplan i samarbejde med Kommissionen. Resultatmål ventes at omfatte en række forskellige resultatindikatorer inden for samme områder. Hvis handlingsplanen ikke fører til, at forholdet bliver rettet op, kan Kommissionen suspendere refusionen til medlemsstaten inden for det pågældende udgiftsområde. Suspensionen fastlægges proportionalt i forhold til relevante udgifter. Suspensionen hæves, når målopfyldelsen igen er på sporet, men den kan blive permanent, hvis situationen ikke er genoprettet inden lukningen af den strategiske plan for landbrugspolitikken.

Endelig er det forventningen, at udgifter kan blive suspenderet, hvis Kommissionen konstaterer alvorlige mangler i betalingsorganets ledelsesstruktur. Hvis det er tilfældet, skal medlemsstaten udarbejde en effektiv handlingsplan i samarbejde med Kommissionen. Hvis medlemsstaten ikke får afhjulpet situationen, kan Kommissionen suspendere de månedlige udgifter (EGFL) samt de kvartalsvise udgifter (ELFUL) proportionalt. Suspensionen kan i første omgang vare i op til 12 måneder, men Kommissionen har mulighed for at forlænge perioden med yderligere 12 måneder. Endelig kan en manglende efterlevelse udløse tiltag i forbindelse med den efterprøvende regnskabsafslutning fra Kommissionen, og dette kan føre til en underkendelse.

Én revision

Kommissionen introducerer begrebet én revision (single audit) i forslaget. Princippet om én revision kommer til at dække samtlige EU-fonde.

Det betyder, at Kommissionens revision i højere grad vil kontrollere certificeringsorganets arbejde i stedet for som i dag, hvor Kommissionen gennemfører egne revisioner af medlemsstaternes administration af de forskellige støtteordninger.

Kommissionen forbeholder sig dog ret til at gennemføre egne revisioner med det formål at kontrollere om administrativ praksis er overholdt, om de afholdte udgifter er i overensstemmelse med det output, der er rapporteret i de årlige resultatrapporter, og om betalingsorganerne overholder akkrediteringskravene. I den nuværende forordning er der regler for, hvordan udbetalingsorganerne skal agere over for støttemodtager. For eksempel når det handler om at inddrive uretmæssigt udbetalte beløb fra støttemodtager.

Disse regler er udgået af forslaget. Det vurderes, at Kommissionen ikke længere vil regulere disse forhold i detaljer. Det bliver i stedet op til medlemsstaterne at definere disse forhold, som skal indgå i medlemsstatens

strategiske plan for landbrugspolitikken, der godkendes af Kommissionen. Det bliver op til certificeringsorganet at kontrollere, at medlemsstaterne efterlever egne regler inden for den godkendte strategiske plan for landbrugspolitikken og overordnede EU-regler.

Kontrol- og sanktionssystem (generelle regler)

Medlemsstaterne skal inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik vedtage lovgivning og administrative procedurer, som sikrer en effektiv beskyttelse af Unionens finansielle interesser. Som noget nyt indebærer dette, at medlemsstaterne ud fra rammer fastsat af Kommissionen skal udforme kontrol- og sanktionssystemer. Kontrolsystemet skal sikre, at uregelmæssigheder og svig forebygges, afsløres og berigtiges. Sanktionerne skal være effektive, præventive og proportionale. I hvor høj grad medlemsstaterne får mulighed for at fastsætte egne kontrol- og sanktionsregler, det afhænger af, hvor detaljerede Kommissionens gennemførelsesbestemmelser bliver.

Integreret forvaltnings- og kontrolsystem

Medlemsstaterne skal fortsat opretholde et integreret administrations- og kontrolsystem (IACS) til anvendelse ved forvaltning af støtte til arealer og dyr. Systemet skal også omfatte et satellitbaseret arealmonitoreringssystem. Medlemsstaten skal årligt foretage en kvalitetstest af monitoreringssystemet i overensstemmelse med en metode, der bliver fastsat for hele EU. Hvis testen viser svagheder i systemet, skal medlemsstaten iværksætte korrigerende foranstaltninger eller udarbejde en handlingsplan for disse foranstaltninger.

Medlemsstaten skal senest 15. februar i det efterfølgende kalenderår sende en kvalitetsrapport til Kommissionen. Hvis det er relevant, skal den indeholde en tidsplan for de korrigerende foranstaltninger.

Desuden får medlemsstaterne pligt til at lagre og dele data for at dokumentere de opnåede resultater og målsætninger. Data skal gemmes og kunne tilgås i medlemsstatens digitale databaser. Det skal kunne ske i det seneste og de ti foregående kalenderår.

Kontrolsystemer og administrative sanktioner i forhold til konditionalitet

Konditionalitet dækker over regler, som skal være overholdt for at modtage areal- og dyrebaseret landbrugsstøtte. Konditionaliteten er nærmere beskrevet i notatet om forordningsforslaget vedrørende strategiske planer for landbrugspolitikken. Princippet fra det nuværende system med krydsoverensstemmelse om kontrol og sanktions bliver videreført. Medlemsstaterne skal etablere et kontrolsystem, der sikrer, at ansøgerne opfylder kravene til konditionalitet. Medlemsstaterne skal årligt gennemgå effektiviteten af kontrolsystemet. Dette skal blandt andet ske ved at gennemføre fysisk kontrol hos støttemodtagerne. Andre kontrolsystemer er mulige og kan afhænge af, hvilke regler og standarder inden for konditionaliteten, der er tale om. Kontrollen skal dog mindst være på niveau med den fysiske kontrol.

Populationen, der bliver udtaget til kontrol, skal omfatte mindst 1 procent af støttemodtagerne inden for den pågældende støtteordning omtalt i de strategiske planer for landbrugspolitikken. Populationen bliver valgt ud fra princippet om risikobaseret udvælgelse, men skal også indeholde et vist element af tilfældig udvælgelse. Samme princip anvendes i dag.

Manglende overholdelse af konditionalitet medfører sanktioner til den enkelte støttemodtager. Den manglende overholdelse skal kunne føres direkte tilbage til støttemodtageren og skal vedrøre enten støttemodtagerens landbrugsaktivitet eller bedriftens areal.

Når medlemsstaten beregner en nedsættelse af tilskuddet eller en udelukkelse, er det forventningen, at den skal tage hensyn til, hvor alvorlig, omfattende, varig og hyppig den konstaterede manglende overholdelse er. Hvis der er tale om manglende overholdelse på grund af forsømmelighed, skal sanktionen i form af støtte-nedsættelse generelt udgøre 3 procent af det totale beløb, der er søgt om støtte til.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Europa-Parlamentet vil skulle udtale sig om forslaget på et senere tidspunkt.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Konsekvenser

Forslaget til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik ventes at have statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivnings- og administrative konsekvenser samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget, for miljøet og beskyttelsesniveauet. Der er endnu ikke grundlag for at vurdere dets rækkevidde.

Forslagets økonomiske konsekvenser skal ses i lyset af Kommissionens forslag til EU's kommende flerårige budget, som blev præsenteret 2. maj 2018. Ud af en samlet budgetkategori for bæredygtig udvikling på ca. 337 mia. € for perioden 2021-2017 (2018-priser) reserveres godt 254 mia. € til markedsrelaterede udgifter og direkte støtte. Hertil kommer 70 mia. € til landdistriktsudvikling, godt 5 mia. € til fiskeri og ca. 5 mia. € til miljø og klima. I faste priser svarer det til en reduktion af budgetkategorien på ca. 20 % i forhold til perioden 2014-2020. Hvis der regnes i løbende priser og Storbritanniens andel af budgettet i 2014-2020 fratrækkes, er der tale om en reduktion på ca. 5 %.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug), hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer bemærker til Kommissionens forslag til den fremtidige horisontale forordning for EU's landbrugspolitik, at høringssvaret skal betragtes som en foreløbig overordnet tilkendegivelse af Landbrug & Fødevarers holdning til indholdet i den horisontale forordning, da forslaget til forordningen på tidspunktet for afgivelse af høringssvaret endnu ikke var offentliggjort.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det i forhold til finansiering, forvaltning og overvågning af den fremtidige fælles landbrugspolitik i EU er helt afgørende, at der skabes reel regelforenkling og administrativ forenkling, som den enkelte landmand kan mærke. Endvidere er det afgørende, at principperne for kontrol bevæger sig fra et ensidigt fokus på overtrædelse og sanktion til et princip om vejledning og korrektion, at kontrollen ikke hænger sig i bagateller, og at retssikkerheden er i orden for landmanden når der anvendes alternative metoder til den fysiske kontrol.

Landbrug & Fødevarer noterer sig i forhold til forenkling, at det særlige kontrol- og sanktionssystem for de grønne krav forsvinder. Ligeledes noterer Landbrug & Fødevarer, at der fremadrettet kun skal være én revision. Landbrug & Fødevarer finder, at det på nuværende tidspunkt er meget uklart, hvordan der fremadrettet kan skabes reel forenkling for den enkelte landmand. Det er vigtigt, at der kræves konkret og målbar forenkling direkte ude hos den enkelte landmand, og dette bør være et centralt mål, der skal følges op på i de strategiske planer. Landbrug & Fødevarer bemærker, at der generelt lægges op til, at medlemslandene i højere grad selv skal beslutte, hvordan kontrolsystemerne skal se ud. I denne forbindelse mener Landbrug & Fødevarer, at det er centralt, at EU-retningslinjerne på dette område sikrer, at der i højere grad skal være mulighed for at have fokus på vejledning og korrektion, og at det ikke bør være muligt at stramme og/eller eskalere sanktionssystemet overfor landmanden i tilfælde, hvor medlemslandene af en eller anden årsag ikke når de mål, der er fastsat i den strategiske plan. Ligeledes bemærker Landbrug & Fødevarer, at det er meget vigtigt, at det ikke får betydning for støtteudbetalingerne til landmanden i tilfælde, hvor Kommissionen suspenderer refusionen af den udbetalte støtte.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at kontrolsystemet for den nye såkaldte "konditionalitet" ligger tæt op ad det eksisterende system for krydsoverensstemmelse. Landbrug & Fødevarer henviser til, at det fremgår, at en

støttereduktion for en overtrædelse i udgangspunktet skal være 3 pct., og principperne for varslingssystemet ved mindre overtrædelser fortsættes. Generelt ligger disse principper relativt langt fra det generelle princip om vejledning og korrektion frem for sanktioner. Man finder, at der generelt er brug for et væsentligt større råderum for bagatelagtige overtrædelser, end der i dag ligger i varslingssystemet. Endvidere mener Landbrug & Fødevarer, at der også som minimum bør fastsættes et maksimalt loft for, hvor stor en støttereduktion landmanden kan få, og at det bør være muligt at give støttereduktioner på mindre end 3 %.

Landbrug & Fødevarer ser et stort potentiale i at anvende nye teknologier til at gøre både reguleringen og administrationen smartere og enklere for landmanden i fremtiden. Udfordringen med den geospatiale ansøgning, som den er i dag, er, at der er et alt for stort detailfokus. Dette giver ikke mindst problemer på de mere ekstensive arealer, hvor det er nærmest umuligt at forudse støtteberettigelsen af et areal ned til 100 m² nøjagtighed. Det er vigtigt, at denne bagatelgrænse bliver hævet væsentligt i fremtiden. Landbrug & Fødevarer bemærker, at hvis nye teknologier skal anvendes til kontrol og monitorering er det også helt centralt, at det tillades, at der kun kigges på de mere alvorlige sager, så der ikke spildes tid og ressourcer både for landmænd og myndigheder på at håndtere bagatelsager og meget små støttebeløb. Landmandens retssikkerhed skal være i centrum. Der må ikke være tale om 100 % screening og dermed reelt på længere sigt 100 pct. fysisk kontrol. Det bør til enhver tid være muligt for landmanden at rekvirere et fysisk kontrolbesøg, hvis landmanden er uenig i det kontrolresultat, der er fremkommet ved monitorering. En afgørelse til ugunst for den kontrollerede skal følges op af et fysisk kontrolbesøg, og en afgørelse må ikke alene kunne baseres på elektroniske datafund. Landbrug & Fødevarer mener desuden, at det er vigtigt, at anvendelse af monitorering ikke medfører øgede krav til, at landmanden løbende skal dokumentere. Dette vil give en voldsomt forøget administrativ byrde.

Landbrug & Fødevarer bemærker afslutningsvis, at krisereserven fremadrettet ikke skal opkræves på ny hvert år. Man finder dog, at det fortsat er et problem, at krisereserven etableres ved at anvende de direkte betalinger. Det giver ikke mening, at midlerne opkræves fra de selv samme landmænd, som krisereserven skal bruges til at hjælpe. Det betyder, at der reelt kun vil være en meget lille tilbøjelighed til at anvende krisereserven. Det er positivt, at bagatelgrænsen på 2.000 € fjernes ved opkrævningen, da det betyder, at lande med meget små bedrifter vil komme til at bidrage væsentligt mere til krisereserven. Det bør dog fortsat være således, at medlemslandene efterfølgende har mulighed for at vælge at anvende bagatelgrænsen når støttebeløbet opkræves nationalt.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger endnu ikke oplysninger om andre medlemsstaters holdninger til det konkrete forslag.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen lægger vægt på, at drøftelserne om Kommissionens forslag vedrørende den fælles landbrugspolitik ikke foregriber forhandlingerne om EU's næste flerårige finansielle ramme.

Regeringen lægger generelt vægt på, at reformen af EU's landbrugspolitik bidrager til en modernisering af den fælles landbrugspolitik med fokus på udvikling af en fortsat markedsorienteret, bæredygtig og konkurrencedygtig landbrugssektor. Regeringen arbejder for, at landbrugssektoren styrkes gennem et velfungerende indre marked og fortsat fokus på det globale marked og på innovation og udvikling.

Regeringen arbejder for, at den fælles landbrugspolitik i øget omfang kan bidrage til at understøtte EU-målsætninger inden for miljø og klima mv., samt at der sikres lige konkurrencevilkår på tværs af EU's medlemsstater. Regeringen arbejder ligeledes for at sikre en mere omkostningseffektiv og enkel administration i medlemsstaterne. Endvidere arbejder regeringen for en reel forenkling af landbrugspolitikken for støttemodtagere og administration, blandt andet gennem brug af muligheder i ny teknologi som monitorering af støttearealer.

Regeringen vil tage mere specifik stilling til forslaget forskellige elementer, når der er gennemført en nærmere analyse af forslaget indhold og konsekvenser.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Kommissionens meddelelse om reform af landbrugspolitikken har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. marts 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. marts 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 16. marts 2018.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

3. Kommissionens forslag til en ændring af den fælles markedsordning for landbrugsprodukter for perioden 2021-2027 KOM(2018)394

Nyt notat

Resumé

Kommissionens forslag til en ændring af den fælles markedsordning for landbrugsprodukter for perioden 2021-2027 sammenskriver og afløser Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 251/2014 om definition, beskrivelse, præsentation, mærkning og beskyttelse af geografiske betegnelser for aromatiserede vinprodukter. Kommissionen har den 1. juni 2018 offentliggjort sit forslag til forordningen, og forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2018 med henblik på en præsentation fra Kommissionen af det samlede forslag til en reform af EU's landbrugspolitik og efterfølgende udveksling af synspunkter.

Baggrund

Kommissionens forslag KOM(2018)394 om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013 om oprettelse af en fælles markedsordning for landbrugsprodukter, forordning (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer, forordning (EU) nr. 251/2014 om definitionen, beskrivelse, præsentation, mærkning og beskyttelse af geografiske betegnelser for aromatiserede vinprodukter udgør en del af det samlede forslag til reform af den fælles landbrugspolitik for perioden 2021-2027.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2, og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2018 med henblik på præsentation og udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

Den gældende fælles markedsordning for landbrugsprodukter fastsætter regler under den fælles landbrugspolitik i EU for blandt andet markedsunderstøttende tiltag som for eksempel opkøb til intervention, muligheden for at yde støtte til privat oplagring, eksportrestitutioner, handelsnormer, herunder vin og geografiske betegnelser for vin, samt regler for etablering af producentorganisationer, støtte til producentorganisationer for frugt og grønt, støtte til skolemælk og skolefrugt, samt muligheden for ekstraordinære tiltag ved for eksempel tab af forbrugertillid eller dyresygdomme.

Forslaget indeholder en ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 om den fælles markedsordning for landbrugsprodukter. Samme forslag omfatter også ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer samt om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 251/2014 om definition,

beskrivelse, præsentation, mærkning og beskyttelse af geografiske betegnelser for aromatiserede vinprodukter.

Forslaget opretholder i det store hele den eksisterende fælles markedsordning, idet en række støtteformer til forskellige sektorer overflyttes til en ny forordning. Det drejer sig om de støtteordninger, som forudsætter nationale gennemførelsesplaner, som flyttes til en ny forordning om fastlæggelse af regler for støtte til planer for den fælles landbrugspolitik. Dette gælder støtteordninger vedrørende producentorganisationer for frugt og grønt, biavl, olivenolie, vin og humle.. Denne overflytning er nærmere beskrevet i notatet om den nye forordning om strategiske planer for landbrugspolitikken.

Ordningen med støtte til uddeling af skolefrugt og skolemælk vil forblive i den fælles markedsordning. Bestemmelserne om støtte til uddeling af frugt og grønt og mælk og mejeriprodukter i skoler er ikke væsentligt ændrede. Dog nedsættes den samlede årlige budgetramme hertil på 250 mio. euro i den gældende forordning til 220,8 mio. euro

Ydermere vindgår en afskaffelse af eksportrestitutioner (eksportstøtte). Kommissionen foreslår således en ophævelse af reglerne om eksportstøtte og henviser i stedet til, at medlemsstaternes eventuelle eksportkreditter, garantier og forsikringsprogrammer skal respektere de aftalte rammer herfor i overensstemmelse med WTO-aftale herom.

Derudover foreslås bestemmelserne om sukker ophævet i det omfang, de vedrører det nu ophørte system for sukkerkvoter. Produktionen af sukker skal dog fortsat baseret på aftaler mellem avlerne og sukkerproducenterne

Kommissionens forslag fastsætter regler om kontrol af handelsnormer, herunder at vin med beskyttet geografisk betegnelse og vin med beskyttet oprindelsesbetegnelse, overføres til forordningen om den fælles markedsordning, som en konsekvens af, at den specifikke forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik, forventes foreslået ophævet og afløst af en ny forordning.

Reglerne om intervention og privat oplagring foreslås uændrede. Bestemmelserne om mulighed for særlige kriseforanstaltninger foreslås ikke ændret. Det skal bemærkes, at den såkaldte krisefond som indgår i forslag til den horisontale forordning (forslag om forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik) foreslås tilpasset, så der bliver mulighed for at overføre ubrugte midler til efterfølgende år. Dette er også beskrevet i et notat om forslaget til den horisontale forordning.

Forslaget indeholder en række forslag vedrørende vinsektoren. Desuden foreslås en mindre udvidelse for de berørte medlemslande (ikke Danmark) til at forøge arealet, hvortil der kan gives plantningsrettigheder til vin. Forslaget indeholder en lempelse af reglerne om, hvilke sorter, der må anvendes til vinproduktion med henblik på bedre at kunne anvende sorter med en højere resistens mod sygdomme. Herunder foreslås, at kravet om, at vin med beskyttet oprindelsesbetegnelse (BOB) kun kan produceres på sorter af arten *Vitis vinifera*, ophæves.

Det vil desuden, blive indført en definition på produkterne de-alkoholiseret vin og delvist de-alkoholiseret vin. Yderligere vil Kommissionen foreslås bemyndiget til at etablere en databank med data fra prøver indsamlet af medlemsstaterne med henblik på at forbedre indsatsen mod svindel med oprindelsen af vin.

Med forslaget foretages en række ændringer i reglerne om procedurerne for registrering af beskyttede oprindelsesbetegnelser (BOB) og beskyttede geografiske betegnelser (BGB) for vin, som er reguleret i forordning (EU) nr. 1308/2013, samt i procedurerne for registrering af beskyttede oprindelsesbetegnelser (BOB), beskyttede geografiske betegnelser (BGB) og garanteret traditionelle specialiteter (GTS) for fødevarer og landbrugsprodukter, der er reguleret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012. Forslaget vil i den forbindelse medføre, at beskyttelsen af registrerede navne vil blive udvidet til også at omfatte varer, der indføres på unionens territorium i transit og varer, der sælges via internettet.

Endeligt foreslås det, at aromatiserede vinprodukter samt andre alkoholholdige drikkevarer tilføjes til bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012, der er listen over produkter uden for Traktatens bilag 1, men som falder under forordningens anvendelsesområde.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Konsekvenser

Forslaget ventes at få statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivningsmæssige og administrative konsekvenser samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget og for miljøet og beskyttelsesniveauet. Der udestår en vurdering af forslagens konsekvenser.

Forslagets økonomiske konsekvenser skal ses i lyset af Kommissionens forslag til EU's kommende flerårige budget, som blev præsenteret 2. maj 2018. Ud af en samlet budgetkategori for bæredygtig udvikling på ca. 337 mia. € for perioden 2021-2017 (2018-priser) reserveres godt 254 mia. € til markedsrelaterede udgifter og direkte støtte. Hertil kommer 70 mia. € til landdistriktsudvikling, godt 5 mia. € til fiskeri og ca. 5 mia. € til miljø og klima. I faste priser svarer det til en reduktion af budgetkategorien på ca. 20 % i forhold til perioden 2014-2020. Hvis der regnes i løbende priser og Storbritanniens andel af budgettet i 2014-2020 fratrækkes, er der tale om en reduktion på ca. 5 %.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevarerudvalg, og der er ikke indkommet høringssvar.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen lægger vægt på, at drøftelserne om Kommissionens forslag vedrørende den fælles landbrugspolitik ikke foregriber forhandlingerne om EU's næste flerårige finansielle ramme.

Regeringen lægger generelt vægt på, at reformen af EU's landbrugspolitik bidrager til en modernisering af den fælles landbrugspolitik med fokus på udvikling af en fortsat markedsorienteret, bæredygtig og konkurrencedygtig landbrugssektor. Regeringen arbejder for, at landbrugssektoren styrkes gennem et velfungerende indre marked og fortsat fokus på det globale marked og på innovation og udvikling. Regeringen arbejder ligeledes for at sikre en mere omkostningseffektiv og enkel administration i medlemsstaterne.

Regeringen vil støtte et forslag til at ophæve mulighederne for at yde eksportstøtte (eksportrestitutioner). Det har Danmark arbejdet for i mange år.

I forbindelse med plante- og dyresygdomme som eksempelvis afrikansk svinepest og fugleinfluenza vil regeringen arbejde for at kriseforanstaltninger ikke kun fokuserer på kompensation og støtte til den enkelte landbrugere, men også kan omfatte mere generelle sygdomsforebyggende tiltag.

Regeringen er umiddelbart positiv over for de forventede forslag i relation til vinsektoren og over for de forventede ændringer i procedurer i forbindelse med registrering af beskyttede betegnelser. Regeringen er dog umiddelbart skeptisk over for at udvide beskyttelsen af beskyttede betegnelser til også at omfatte varer i transit til salg til 3. lande, hvor produkterne ikke er beskyttede.

Regeringen vil tage mere specifik stilling til forslagens forskellige elementer, når der er gennemført en nærmere analyse af forslagens indhold og konsekvenser.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Idet forslagene endnu ikke har været drøftet, kendes de andre landes holdninger ikke endnu.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Kommissionens meddelelse om reform af landbrugspolitikken har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. marts 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. marts 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 16. marts 2018.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

4. Markedssituationen for landbrugsvarer KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 18. januar 2018. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Markedssituationen for mælk og svinekød var vanskelig i 2014 til sommer 2016 på grund af lave priser, der især skyldtes det russiske importforbud mod landbrugsvarer fra EU og en generel ubalance mellem udbud og efterspørgsel. I anden del af 2016 og i 2017 kom der en markant forbedring af markedssituationen for både svinekød, mælk og mejeriprodukter. Dog var der i mejerisektoren en markant ændring mellem prisen på smør, der er meget høj, og prisen på skummetmælkspulver, der er forholdsvis lav. For sukker, mælk og mejeriprodukter samt for svinekød er der lidt lavere priser i 2018. Sagen forventes på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2018 med henblik på orientering fra Kommissionen.

Baggrund

Den generelle markedssituation for landbrugsvarer forventes på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2018 med henblik på orientering fra Kommissionen.

Formål og indhold

Markedssituationen for mælk og mejeriprodukter

I perioden fra 2014 frem til sommeren 2016 var der internationalt og i EU betydelige prisfald på mælk og mejeriprodukter. Det skyldtes et meget stort udbud af mælk på markedet som følge af produktionsudvidelser i New Zealand, USA, Australien og EU, dårlig efterspørgsel på grund af det russiske importforbud og stigende efterspørgsel fra Kina. Situationen er siden sommeren 2016 forbedret væsentligt, og priserne har været stigende.

I EU kom der en stigning i mælkeproduktionen efter mælkekvoternes ophør den 31. marts 2015. Fra juni 2016 begyndte produktionen dog at falde, således at produktionen i kalenderåret 2016 kun steg med 0,4 % sammenlignet med kalenderåret 2015. Denne udvikling fortsatte indtil foråret/sommeren 2017, hvorefter mælkeindvejningen har været stigende. I kalenderåret 2017 steg produktionen 1,8 % sammenlignet med 2016. I de tre første måneder af 2018, er produktionen i EU steget 2,3 % i forhold til de samme måneder i 2017. I Danmark har indvejningen været stigende siden 2015. I de tre første måneder af 2018 er produktionen steget lidt over 3 % i forhold til de samme måneder af 2017.

Det generelt høje udbud på mælk og mejeriområdet i 2015 og delvist 2016 påvirkede prisniveauet. Afregningsprisen til producenterne i EU faldt derfor frem til juli 2016, hvor den udgjorde 25,7 cent/kg. Det var et fald på 19 % sammenlignet med januar 2015 og 36 % sammenlignet med december 2013, hvor prisen var historisk høj. Siden sommeren 2016 steg prisen frem til november 2017, hvorefter der har været et svagt

fald de seneste måneder. Ultimo april 2018 udgør afregningsprisen 33,4 cent/kg i gennemsnit for EU. I Danmark har afregningsprisen til producenterne fulgt en lignende udvikling. Arlas pris til konventionelle producenter i blandt andet Danmark lå i juni og juli 2016 på 1,86 kr./kg (uden diverse tillæg). Det var et fald på over 33 % i forhold til før det russiske importforbud. Prisen steg dernæst for i oktober 2017 at udgøre 2,90 kr./kg, hvilket historisk set er en god pris. I 2018 har der været lidt svingende priser og for juni 2018 vil afregningsprisen udgøre 2,41 kr./kg. Produktpriserne på for eksempel ost, mælkepulver mm. faldt ligeledes væsentligt i 2015. Sidenhen er priserne med en enkelt undtagelse blevet væsentligt forbedret. Det gælder for ost og sødmælkspulver og særligt smør. Smørprisen kom i september/oktober 2017 op på rekordhøje 647 €/100 kg. Sidenhen faldt prisen kraftigt, men er igen stigende og er nu på 565 €/100 kg, der dog historisk fortsat er en meget høj pris. Det skyldes en stigende efterspørgsel efter mælkefedt frem for vegetabilsk fedt. Derimod har prisen på skummetmælkspulver været vigende, men viser relativ stabilitet siden årsskiftet, selv om der i indeværende år ikke som tidligere er automatisk mulighed for opkøb til intervention, når prisen er lavere end interventionsniveauet.

Ordningen for opkøb via intervention af skummetmælkspulver blev anvendt i 2015 og 2016. Der har dog ikke været interventionsopkøb i Danmark. Der har ikke været opkøb af smør til intervention i EU i perioden. Der var frem til december 2016 opkøbt 374.831 tons skummetmælkspulver. Det svarer til ca. 33 % af den årlige produktion af skummetmælkspulver i EU. På grund af den forbedrede markedssituation i anden halvdel af 2016 indledte Kommissionen i december 2016 salg af skummetmælkspulver fra interventionslagre ved licitationer. I starten gik det trægt med at få solgt, idet der på 18 dellicitationer kun blev solgt ca. 10.588 ton. Ved de seneste to dellicitationer i april og maj 2018 blev der dog solgt 71.635,33 ton.

Markedssituationen for svinekød

I 2014 blev svinekødssektoren ramt af den politisk begrundede russiske embargo mod en række landbrugsprodukter fra blandt andet i EU. I forvejen havde Rusland dog siden februar 2014 iværksat veterinært begrundede restriktioner mod svinekød fra EU på grund af udbrud af afrikansk svinepest i Polen, Estland, Letland og Litauen. De veterinært begrundede restriktioner omfattede flere produkter end den politisk begrundede embargo. Restriktionerne omfattede ydermere alle dele af EU, og var således ikke begrænset til de medlemsstater/regioner, hvor der er konstateret afrikansk svinepest. Kommissionen fandt denne tilgang uproportional og bragte derfor sagen for WTO's tvistbilæggelsesorgan. EU fik medhold både ved WTO-panelet og senere i appelorganet. Kommissionen har dog endnu ikke taget stilling til, hvorvidt man i givet fald vil udnytte en af WTO legitimeret mulighed for at indføre sanktioner mod Rusland som svar på Ruslands manglende efterlevelse af WTO-afgørelsen.

Ud over det russiske importforbud har markedssituationen for svinekød været præget af et stigende udbud i 2015, hvor antallet af slagtinger i EU steg med 3,3 % i forhold til 2014. Stigningstakten er siden faldet og udgjorde i 2016 0,6 % i forhold til 2015, og i 2017 var der et lille produktionsfald i forhold til 2016. I den forgangne del af 2018 har der været stigning i produktionen, der kan anslås til lidt under 2 %. I 2017 udviklede markedssituationen for svinekød sig særdeles positivt. Det skyldtes først og fremmest en stor efterspørgsel fra det kinesiske marked. I efteråret af 2017 var EU's pris på svinekød på 171,5 €/100 kg, hvilket var 3,9 % højere end samme tid året før. I Danmark var svinenoteringen i efteråret 2017 på 10,5 kr./kg. Til sammenligning var prisen i første kvartal af 2016 på 8,6 kr./kg. I vinteren 2017 har der være en afmatning af efterspørgslen især fra Kina. Det har betydet, at svineprisen på EU-niveau er faldet til nu 142,5 €/100 kg. Den danske svinenotering for uge 22 i 2018 er på 8,9 kr./kg. Et niveau den har ligget på det meste af 2018.

Markedssituationen for frugt og grøntsager

Kommissionen har medio april 2018 oplyst, at priserne på æbler er gode og stabile blandt andet grundet sidste års forårsfrost og deraf følgende reduceret udbud (19 % fald i forhold til det historiske gennemsnit). Priserne ligger 30-40 % over det historiske gennemsnit. Eksporten ligger omkring det historiske niveau, senest med små stigninger. Undtagelsen er Polen, hvor situationen fortsat er vanskelig. For tomater ligger priserne i de sydlige producentlande (Spanien, Italien) generelt lavt, mens lande som Nederlandene, Belgien,

Frankrig og Polen er blevet mere konkurrencedygtige. Citrusproduktionen er generelt relativt lav, men med priser over det historiske maksimum. I Grækenland varierer billedet mere.

Kommissionen ved endnu ikke, om eller i hvilket omfang vejrhændelser med frost, regn eller tørke vil skade den kommende høst af æbler, ferskner og nektariner. Det bemærkes, at der gennem den almindelige støtteordning til producentorganisationerne i sektoren er mulighed for at yde forhøjet støtte til en række kriseforanstaltninger, blandt andet tilbagetrækning fra markedet, grøn høst og undladt høst.

Markedssituationen for sukker

Sukkerpriserne er faldende grundet kvoternes ophør i EU ved udgangen af september 2017. Prisen på verdensmarkedet befandt sig i april 2018 på 342 USD pr. ton for hvidt sukker og 257 \$/ton for råsukker. På det europæiske marked var prisen 372 €/ton, hvilket var en markant reduktion på 118 €/ton siden september måned 2017. Importen er derfor reduceret – også fra lande med told- og kvotefri adgang til EU-markedet. Eksporten er derimod steget væsentligt, om end der fortsat er væsentlige lagre blandt markedsaktører.

Generelt er man på verdensplan nu på vej ind i periode med produktionsoverskud af sukker og det forventede overskud for 2017-2018 er blevet opjusteret. Dette er drevet af øget produktion i Kina, Indien, Thailand, EU28, Rusland og Ukraine. Brasiliens produktion i 2018-2019 forventes dog at falde som følge af ny lovgivning, der vil gøre bioethanol væsentligt mere rentabelt end sukkerproduktion.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der alene er tale om en orientering fra Kommissionen.

Konsekvenser

Der er ikke statsfinansielle, lovgivningsmæssige og erhvervsøkonomiske konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug), hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer bemærker i forhold til markedssituationen for svinekød, at det gode grill-vejr over store dele af Europa begynder at hjælpe på en ellers noget presset markedssituation på det europæiske svinekøds marked. For typiske grill-produkter som eksempelvis nakker meldes der nu om god afsætning. Den tyske notering steg da også med 5 eurocent op til denne uge.

Det europæiske svinekødmarked er dog fortsat negativt påvirket af prispress fra eksportmarkederne udenfor Europa. Eksporten af grisekød ud af EU sker således til betydeligt lavere priser, end man så det i 2016 og 2017. Ikke mindst til verdens største importørland af grisekød, Kina, går eksporten langsommere end før. Dette foregår samtidig til et helt andet, lavere prisniveau end de foregående år.

Nyligt offentliggjorte tal over den kinesiske import af grisekød og biprodukter i 1. kvartal 2018 viser en import, der i mængde ligger mere end 10 pct. lavere end for et år siden. De store eksportørlande af grisekød som EU, USA og Canada har alle i 1. kvartal haft tilsvarende nedgang i eksporten til Kina. Tilbagegangen i eksporten til Kina betyder øget pres på de øvrige eksportmarkeder i verden. Stigende produktion i både EU og USA er også med til at presse priserne. Samlet betyder disse forhold, at der fortsat ikke er noget i markedsudsigterne, der tyder på et 2018, som prismæssigt kan leve op til 2017.

Landbrug & Fødevarer bemærker i forhold til markedssituationen for mejerisektoren, at mælkeprisen siden årsskiftet er faldet betydeligt. Således er Arla-prisen (inklusive forventet efterbetaling) faldet fra 292 øre i

december måned til 238 øre i maj måned. I juni stiger Arla-prisen for første gang siden oktober 2017 med ca. 7 øre til ca. 245 øre. Der har samtidig været udtrykt mere positive forventninger til de kommende måneder. Sektoren oplever stadig store prisforskelle i de forskellige varegrupper. Således ser man stadig en høj smørpris og en lav pris på skummetmælkspulver. Der ligger ca. 300.000 tons skummetmælkspulver på interventionslager i EU. Afviklingen af dette har i øjeblikket fået mere fart på med salg af mere end 40.000 tons under sidste salgsrunde. Priserne på skummetmælkspulver er fortsat lave, men man har i den seneste tid set stigninger. Dette gør sig ikke kun gældende for skummetmælkspulver, men også for smør, ost og pulver generelt, som har været mere eller mindre opadgående siden januar/februar. I forhold til indvejsningen viser seneste tal, at man i marts i EU har produceret omkring 1 % mere end samme måned sidste år. Det gælder også for Danmarks vedkommende. Det forventes, at indvejsningen også i 2. kvartal vil være højere end samme periode sidste år.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det må forventes, at en række medlemsstater vil udtrykke bekymring over markedssituationen i 2018 for såvel mejeriprodukter som svinekød og sukker.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder for at underbygge en markedsorienteret og konkurrencedygtig landbrugssektor og et velfungerende indre marked.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Markedssituationen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 26. januar 2018 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 29. januar 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 18. januar 2018.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.